

Nr 357.

Av herr **Velander** och herr **Ohlsson, Ebbe**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med hemställan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att förordna om restitution i vissa fall av skatt å bensin, som användes vid jordbrukets drift.

I proposition nr 20 föreslås att restitution av bensinskatt skall utgå till jordbrukare, som för jordbruksdriften använder bensindrivna gummihjulstraktor, med ett fixt belopp om 250 kronor för helt produktionsår. Restitutionsrätten skall även tillkomma maskinstationsägare. För den händelse bensinskatten fr. o. m. den 1 juli 1953 höjes från 25 till 30 öre per liter, föreslås ett restitutionsbelopp av 275 kronor för år 1953 och 300 kronor för 1954.

Såsom bevillningsutskottet i flera sammanhang framhållit, är det ur olika synpunkter angeläget att denna fråga löses på ett sådant sätt att jordbrukarna därigenom animeras att använda bensindrivna traktorer i stället för fotogendrivna sådana. Det framgår av en i bevillningsutskottets betänkande nr 59/1952 refererad promemoria från statens maskinprovningar att man för en kostnad som är inemot tio miljoner kronor lägre kan anskaffa den motoreffekt som motsvarar import av 8 000 traktorer, därest bensintraktorer kan väljas. Icke minst ur valutasynpunkt är detta av stor betydelse. Vi hälsar därför med tillfredsställelse att förslag om bensinskatte­restitution för jordbrukets del nu framlagts.

I propositionen lämnas uppgift om den genomsnittliga förbrukningen per traktor för brukningsdelar av varierande storlek. Sätter man det föreslagna beloppet å 250 kronor i relation till denna förbrukning finner man, att restitutionen i genomsnitt motsvarar 17,5 öre per liter, vilket motsvarar 70 procent av den nuvarande bensinskatten. För de olika brukningsdelarna motsvarar restitutionen de belopp som angives i följande sammanställning.

Brukningens storlek i hektar	Restitution i öre per liter
0— 5	34 öre
5— 10	24 »
10— 20	21 »
20— 30	17 »
30— 50	12 »
50—100	10 »

Denna sammanställning visar, att restitutionen får synnerligen ojäma verkningar. För de minsta brukningsdelarna ligger beloppet icke obetydligt över den verkliga bensinskatten. För dessa kommer restitutionen delvis att motsvara ett extra producentbidrag. För de större brukningsdelarna kommer restitutionen däremot att omfatta en efter brukningsdelens tillväxt allt

mindre del av den utgivna bensinskatten. Då det framför allt är de större brukningsdelarna, som har behov av traktorer och även anskaffar sådana, förefaller metoden icke ägnad att i de mest angelägna fallen påverka brukarna till övergång från fotogendrivna till bensindrivna traktorer. Med hänsyn härtill ifrågasätter vi det lämpliga i den av departementschefen föreslagna metoden för restitutionen.

I nyssnämnda utskottsbetänkande av 1952 anför utskottet, att den mening som kommit till uttryck inom utskottet att även vid en schablonmässigt utformad restitutionsmetod hänsyn borde tagas till jordbruksdriftens omfattning i det enskilda fallet. I propositionen har departementschefen gentemot detta gjort gällande, att svårigheter skulle uppkomma med avseende å kontrollen över restitutionsansökningarna. Dessa farhågor torde emellertid vara överdrivna. Såsom framgår av bevillningsutskottets betänkande nr 66 vid 1950 års riksdag fungerade det då tillämpade systemet för individuell restitution av tilläggsskatten å bensin till jordbrukets bensintraktorer i stort sett tillfredsställande även under tiden efter det bensinransoneringen upphört. Ej heller syntes administrationskostnaderna för detta system ha uppgått till några större belopp. Då utskottet vid detta uttalande stödde sig på uppgifter från den tjänsteman inom statens jordbruksnämnd, som handhaft överinseendet av restitutionen, saknas anledning att icke tillmäta detta uttalande vitsord framför de mer allmänt hållna farhågor som uttalats från annat håll. Vi anser oss därför böra förordna att restitutionsmetoden utformas med hänsyn till jordbruksdriftens omfattning i det enskilda fallet. Såsom ytterligare skäl härför vill vi anföra, att man endast härigenom kan nå ett rimligt resultat beträffande maskinhållare och maskinstationer.

På sätt skedde under år 1950 bör metoden grundas på ett schematiskt normsystem, enligt vilket restitution beviljas för ett visst maximiantal liter bensin med hänsyn till storleken av för vissa ändamål bearbetad jordbruksareal och vissa transporter m. m. dylikt. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag från statens jordbruksnämnd framlägga närmare riktlinjer i detta avseende.

För att restitutionen skall bli så effektiv som möjligt förordar vi att densamma i princip skall avse hela bensinskatten.

Under återopande av vad här anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att — i hudsaklig överensstämmelse med de i motionen angivna grunderna — förordna om restitution av skatt för sådan bensin som under åren 1953 och 1954 förbrukas vid jordbruket för bensindrivna traktorer.

Stockholm den 31 januari 1953.

Gustaf Velander.

Ebbe Ohlsson.